

15.1.2024

ONTWERPVERSLAG

inzake de sluiting van de partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), anderzijds

Commissie ontwikkelingssamenwerking

Tomas Tobé

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	10

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

inzake de sluiting van de partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), anderzijds (2021/2213(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de leden van de Organisatie van de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds, ondertekend te Samoa op 15 november 2023 (de overeenkomst van Samoa),
- gezien de overeenkomst van Georgetown zoals herzien bij Besluit nr. 1/CX/19 van 7 december 2019,
- gezien de “gezamenlijke visie voor 2030” die is aangenomen op de 6e top Europese Unie-Afrikaanse Unie in februari 2022,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 september 2021 getiteld “De EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio” (JOIN(2021)0024),
- gezien de resultaten van de top tussen de EU en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten (Celac) in juli 2023,
- gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG’s) van de VN,
- gezien de actieagenda van Addis Abeba van de derde internationale conferentie over de financiering van ontwikkeling van juli 2015,
- gezien de Overeenkomst van Parijs, die op 12 december 2015 is goedgekeurd op de 21e Conferentie van de Partijen (COP21) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) in Parijs (de “Overeenkomst van Parijs),
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Commissie van 7 juni 2017 getiteld “De nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling – Onze wereld, onze waardigheid, onze toekomst”¹,

¹ [PB C 210 van 30.6.2017, blz. 1.](#)

- gezien de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) die in 1994 in Caïro heeft plaatsgevonden, en het actieprogramma ervan, alsmede de conclusies van de toetsingsconferenties ervan en de top van Nairobi van 2019 (ICPD+25) ter gelegenheid van het vijftienvigjarige bestaan van de Conferentie,
- gezien Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad²,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 1 december 2021 getiteld “De Global Gateway” (JOIN(2021)0030),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 4 oktober 2022 getiteld “Jongerenactieplan in het externe optreden van de EU 2022-2027 – Het stimuleren van zinvolle participatie en empowerment van jongeren in het externe optreden van de EU voor duurzame ontwikkeling, gelijkheid en vrede” (JOIN(2022)0053),
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 november 2022 getiteld “Mondiale gezondheidsstrategie van de EU – Betere gezondheid voor iedereen in een veranderende wereld” (COM(2022)0675),
- gezien het Global Sustainable Development Report (rapport inzake duurzame ontwikkeling in de wereld) 2023,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 25 november 2020 getiteld “EU-genderactieplan (GAP) III – Een ambitieuze agenda inzake gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen in het externe optreden van de EU” (JOIN (2020) 0017), en het tussentijdse verslag over de uitvoering daarvan, dat is gepubliceerd op 20 november 2023 (JOIN(2023)0036),
- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2022 over het hernieuwde partnerschap van de EU met de minst ontwikkelde landen,
- gezien de verklaring die het follow-upcomité ACS-EU op 9 november 2023 heeft aangenomen,
- gezien zijn resoluties van 4 oktober 2016 over de toekomst van ACS-EU-betrekkingen voor de periode na 2020³, 14 juni 2018 over de komende onderhandelingen voor een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan⁴, en 28 november 2019 over de lopende

² [PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1.](#)

³ [PB C 215 van 19.6.2018, blz. 2.](#)

⁴ [PB C 28 van 27.1.2020, blz. 101.](#)

onderhandelingen over een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de groep van Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan⁵,

- gezien zijn resoluties van 25 november 2020 over de verbetering van de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp en de efficiëntie van steun⁶, 15 juni 2023 over de tenuitvoerlegging en verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen⁷, en 12 december 2023 over de uitvoering van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld⁸,
 - gezien de resolutie over de strategische betekenis en dimensie van het ACS-EU-partnerschap, aangenomen door de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU in Boekarest (Roemenië) op 20 maart 2019,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie internationale handel,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking (A9-0000/2024),
- A. overwegende dat er meer dan tweeënhalf jaar is verstreken tussen de parafering in april 2021 van de nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de EU en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS) en de ondertekening van de overeenkomst in Samoa in november 2023;
- B. overwegende dat de toename van het aantal crises, zoals de mondiale gevolgen van de COVID-19-pandemie en de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, vragen om het smeden van sterkere allianties en meer doeltreffende partnerschappen die tastbare resultaten opleveren teneinde beter te kunnen inspelen op nieuwe behoeften en mondiale uitdagingen;
- C. overwegende dat het reeds lang bestaande partnerschap tussen de EU en de ACS-landen van groot belang is, gezien het aantal landen dat erin verenigd is en de grotere rol die het partnerschap zou kunnen spelen in het multilaterale stelsel, dat momenteel onder druk staat;
- D. overwegende dat de EU en de ACS-landen een versterkt partnerschap moeten nastreven teneinde voor beide partijen gunstige resultaten te bereiken met betrekking tot gemeenschappelijke en onderling samenhangende belangen in een geest van gedeelde verantwoordelijkheid, solidariteit, wederkerigheid, wederzijds respect en verantwoordingsplicht;
- E. overwegende dat de Global Gateway-strategie tot doel heeft om de geopolitieke invloed van de EU op het wereldtoneel te vergroten door de partnerlanden een op waarde gebaseerd aanbod te doen in het kader van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de daarmee samenhangende SDG's;

⁵ [PB C 232 van 16.6.2021, blz. 64.](#)

⁶ [PB C 425 van 20.10.2021, blz. 73.](#)

⁷ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0250.

⁸ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0458.

- F. overwegende dat artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vereist dat de EU in al het interne en externe beleid dat gevolgen kan hebben voor de ontwikkelingslanden rekening houdt met doelstellingen van de ontwikkelingssamenwerking;

Doelstellingen, beginselen en voorwaarden van de samenwerking

1. is zeer verheugd over de langverwachte ondertekening van de overeenkomst van Samoa;
2. wijst erop dat de nieuwe overeenkomst voorziet in een versterkt, gemoderniseerd en ambitieuzer kader voor samenwerking; herinnert voorts aan de belangrijke politieke, economische en culturele banden die de afgelopen decennia tussen de EU en de ACS-staten zijn opgebouwd;
3. roept op tot een snelle en alomvattende uitvoering van de overeenkomst, gezien de dringende noodzaak om de multilaterale samenwerking te versterken in het licht van de toenemende geopolitieke instabiliteit en concurrentie en de ongekende mondiale uitdagingen;
4. acht het een goede zaak dat het nieuwe partnerschap voortbouwt op verschillende internationale overeenkomsten, en dat de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering fungeren als overkoepelende leidende kaders;
5. herhaalt het belang van de politieke dialoog als integraal onderdeel van het partnerschap;
6. dringt erop aan om de bepalingen inzake de respons op schendingen van de essentiële elementen van de overeenkomst daadwerkelijk te gebruiken;
7. is ingenomen met de opneming in de overeenkomst van een specifiek artikel over beleidscoherentie;
8. roept op tot de totstandbrenging van coherentie en synergieën tussen de regionale protocollen van de overeenkomst van Samoa en de andere beleidskaders die de betrekkingen van de EU met Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan regelen;

De strategische prioriteiten

9. is van mening dat de zes gezamenlijke strategische prioriteiten in het algemene deel van de overeenkomst uiterst relevant blijven, niettegenstaande de veranderende geopolitieke context;
10. is ingenomen met de verbintenis om de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen te beschermen, te bevorderen en te behartigen en de rechtsstaat en goed bestuur te versterken; is voorts ingenomen met de verbintenis om de universele mensenrechten te bevorderen, zonder discriminatie op welke grond dan ook; betreurt echter dat discriminatie op grond van seksuele gerichtheid niet uitdrukkelijk in de overeenkomst wordt genoemd;

11. benadrukt de noodzaak om meer aandacht te besteden aan de menselijke en sociale ontwikkelingsaspecten van de overeenkomst;
12. roept op tot een snelle operationalisering van de “mondiale gezondheidsstrategie van de EU” in de ACS-landen;
13. benadrukt dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de bepalingen inzake voedselzekerheid en verbeterde voeding, gezien de mondiale toename van voedselonzekerheid, ondervoeding en honger;
14. is ingenomen met de opneming van een specifiek artikel over jongeren en herinnert eraan dat de actieve deelname van jongeren aan beleid dat hen aangaat sterk moet worden aangemoedigd;
15. is verheugd dat gendergelijkheid en de economische empowerment van vrouwen worden erkend als belangrijke motoren voor duurzame ontwikkeling; steunt de verbintenissen op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR);
16. steunt de doelstelling om investeringen te mobiliseren, de handel te ondersteunen en de ontwikkeling van de particuliere sector te bevorderen met het oog op duurzame en inclusieve groei en het scheppen van fatsoenlijke banen voor iedereen; wijst er in dit verband op dat er een sterke koppeling tot stand moet worden gebracht tussen de overeenkomst en het Global Gateway-initiatief;
17. is van mening is dat de overeenkomst van Samoa een bijdrage kan leveren aan de doelstellingen van het handels- en investeringsbeleid van de EU en de OACPS-landen;
18. is verheugd over de verbintenis om samen te werken teneinde de energiezekerheid te versterken en de toegang tot energie in de ACS-landen te verbeteren;
19. wijst erop dat de mondiale milieu-uitdagingen dringend moeten worden aangepakt en dat de focus moet liggen op de effectieve uitvoering van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering;
20. erkent dat de samenwerking op het gebied van migratie en mobiliteit moet worden verbeterd, onder meer door de onderliggende oorzaken van illegale migratie en gedwongen ontheemding aan te pakken en legale migratietrajecten te faciliteren;

Middelen voor samenwerking en uitvoering

21. is verheugd over de opname van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) in de begroting van de Unie vanaf 2021, waar het Europees Parlement al lange tijd om vraagt;
22. wijst op het belang de doeltreffendheid en resultaten van ontwikkeling te waarborgen; is van mening dat voor de uitvoering van de overeenkomst substantiële en duurzame financiële middelen moeten worden gemobiliseerd; is derhalve ingenomen met de erkenning dat de middelen voor samenwerking gediversifieerd moeten zijn en een aantal beleidsmaatregelen en instrumenten uit alle beschikbare bronnen en van alle actoren moeten omvatten;

23. herinnert eraan dat het mobilisering van binnenlandse middelen door middel van belastingheffing een van de belangrijkste bronnen van inkomsten is voor de financiering van duurzame ontwikkeling; dringt er bij de EU en de OACPS op aan om een sterke politieke wil en vastberadenheid aan de dag te leggen bij de bestrijding van illegale geldstromen, belastingontduiking en corruptie;
24. is verheugd over de verbintenis van de partijen bij de overeenkomst van Samoa om schulden aan te pakken en te streven naar schuldhoudbaarheid, aangezien dit de verwezenlijking van de SDG's ondersteunt;

Betrekkingen met belanghebbenden, parlementaire dimensie en multilateralisme

25. benadrukt het belang van parlementaire diplomatie voor de versterking van de politieke dialoog tussen de EU en de leden van de OACPS;
26. dringt erop aan dat democratische verantwoording op alle niveaus van de overeenkomst wordt gewaarborgd;
27. onderkent de bijdrage die de Paritaire Parlementaire Vergadering OACPS-EU in het verleden heeft geleverd en in de toekomst zal blijven leveren; herinnert eraan dat de Paritaire Parlementaire Vergadering de leden een platform biedt om van gedachten te wisselen over beleid en aangelegenheden die van wederzijds belang zijn voor de EU en de OACPS;
28. is verheugd over de oprichting van de drie regionale vergaderingen, die de parlementaire dimensie verder zullen versterken en diepgaande parlementaire debatten over kwesties van meer regionale aard mogelijk zullen maken;
29. is ingenomen met de verbintenis om een multistakeholderbenadering te bevorderen, die de actieve betrokkenheid van een breed scala aan actoren mogelijk maakt, waaronder parlementen, lokale overheden, het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector; wenst dat deze toezegging snel wordt vertaald naar de praktijk, hetgeen een open en transparant mechanisme voor gestructureerd overleg vereist om de effectieve deelname van belanghebbenden te waarborgen;
30. geeft echter uiting aan zijn zorg, gezien de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld, dat de partijen zich ertoe hebben verbonden om de participatie van belanghebbenden alleen "waar passend" te vergroten, waardoor hun daadwerkelijke participatie mogelijk wordt beperkt;
31. is ingenomen met de bepalingen inzake mondiale allianties en internationale samenwerking in de nieuwe overeenkomst, met verbintenissen tot de op regels gebaseerde wereldorde en tot bevordering van de internationale dialoog en het zoeken naar multilaterale oplossingen om wereldwijde actie vooruit te helpen;

o

o o

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor

buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Europese Investeringsbank, en de raad van ministers van Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan.

TOELICHTING

De rapporteur is bijzonder ingenomen met de op 15 november 2023 ondertekende partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS), die een versterkt en gemoderniseerd kader voor de samenwerking met de ACS-landen vormt. In turbulente tijden van geopolitieke multipolariteit en instabiliteit moet de EU nog sterkere banden met de ACS-landen opbouwen en partnerschappen versterken om multilateralisme te bevorderen. De rapporteur betreurt dan ook ten zeerste de herhaalde vertragingen bij de ondertekening van de nieuwe partnerschapsovereenkomst, die de reputatie van de EU als geloofwaardige partner hebben geschaad.

De gemoderniseerde overeenkomst heeft het potentieel om het politieke partnerschap tussen de EU en de ACS-landen te versterken en bestrijkt cruciale vraagstukken zoals duurzame economische groei en ontwikkeling, klimaatverandering, gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes, voedselzekerheid en gezondheid, migratie, mensenrechten, democratie en bestuur, en vrede en veiligheid. De rapporteur benadrukt het belang van een gezamenlijke aanpak van deze uitdagingen en mogelijkheden. De rapporteur is ingenomen dat het nieuwe partnerschap een flexibel kader vaststelt dat gebaseerd is op een gemeenschappelijke basis die voor alle partijen geldt en op maat gemaakte regionale protocollen voor respectievelijk Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van de regio's.

Voorts vindt de rapporteur het een goede zaak dat het nieuwe partnerschap voortbouwt op verschillende internationale overeenkomsten en de VN 2030-agenda voor duurzame ontwikkeling en de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering als overkoepelende leidende kaders aanwijst. Dit is van cruciaal belang, vooral wanneer men bedenkt dat de vooruitgang bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen achterblijft, met name in de minst ontwikkelde landen, waaronder veel ACS-landen.

De in de basis neergelegde beginselen, met name dat de partijen de doelstellingen van de Overeenkomst zullen nastreven in een geest van gedeelde verantwoordelijkheid, solidariteit, wederkerigheid, wederzijds respect en verantwoordingsplicht, worden door de rapporteur krachtig ondersteund. Dit sluit goed aan bij het doel van de EU om partnerschappen van gelijken tot stand te brengen die tot wederzijds voordeel strekken op basis van gemeenschappelijke en elkaar kruisende belangen en overeenkomstig gedeelde waarden.

De rapporteur steunt de geïntegreerde benadering van samenwerking, die politieke, economische, sociale, ecologische en culturele elementen omvat, de systematische bevordering van het genderperspectief en de bevordering van de benadering met meerdere belanghebbenden die de betrokkenheid van een groot aantal verschillende actoren bij de partnerschapsdialoog en samenwerkingsprocessen mogelijk maakt, waaronder parlementen, lokale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector. De rapporteur is echter bezorgd over het herhaaldelijk gebruik van de formulering “in voorkomend geval” in delen van de overeenkomst in verband met de bijdrage van belanghebbenden. Een dergelijke formulering zou kunnen leiden tot een enge interpretatie van waar het passend zou kunnen zijn om partners uit het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector en lokale autoriteiten bij een zaak te betrekken. De rapporteur benadrukt dat de benadering met

meerdere belanghebbenden in de praktijk moet worden omgezet, waarbij hij onderstreept dat belanghebbenden tijdig moeten worden geïnformeerd en een bijdrage moeten kunnen leveren aan het brede dialoogproces.

Beleidsprioriteiten

De rapporteur is van mening dat de zes in de overeenkomst vastgestelde strategische gezamenlijke prioriteiten (die verder gaan dan ontwikkeling) uiterst relevant zijn, ondanks de dramatische verandering van de geopolitieke context. De rapporteur onderstreept dat de overeenkomst van Samoa een verbeterde ruimte voor dialoog biedt om gezamenlijk de onmiddellijke en langetermijngevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die sommige ACS-landen zwaar hebben getroffen, aan te pakken.

Wat mensenrechten, democratie en goed bestuur betreft, is de rapporteur verheugd dat in de nieuwe overeenkomst de vastbeslotenheid van de partijen wordt bevestigd om mensenrechten, fundamentele vrijheden en democratische beginselen te behartigen, te bevorderen en te eerbiedigen en de rechtsstaat en goed bestuur te versterken. Dit wordt des te belangrijker gezien de afnemende trend van democratie en bestuur in de wereld en de aanhoudende bedreigingen voor de mensenrechten wereldwijd. De rapporteur is ingenomen met de verbintenis om de universele mensenrechten te bevorderen zonder discriminatie op welke grond dan ook, maar betreurt dat in de overeenkomst niet uitdrukkelijk wordt vermeld dat discriminatie op grond van seksuele gerichtheid en genderidentiteit mogelijk kan zijn.

Wat vrede en veiligheid betreft, is de rapporteur verheugd dat de samenwerking in het kader van de nieuwe overeenkomst naar verwachting zal worden opgevoerd, aangezien dit duidelijk een gebied van wederzijds belang is. De rapporteur wijst op het belang om de benadering van het verband tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede in alle door een crisis getroffen en kwetsbare landen goed uit te voeren. In dit verband wenst de rapporteur te herinneren aan de noodzaak van duidelijke beleidslijnen om de kloof tussen de afzonderlijke beleidsterreinen te overbruggen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het specifieke juridische karakter en de beginselen van humanitaire hulp worden geëerbiedigd. Voorts stelt de rapporteur nogmaals dat zonder vrede en veiligheid geen duurzame ontwikkeling mogelijk is en dat duurzame vrede en veiligheid niet mogelijk zijn zonder inclusieve ontwikkeling.

Wat menselijke en sociale ontwikkeling betreft steunt de rapporteur het ten zeerste dat in de overeenkomst opnieuw wordt bevestigd dat gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen en meisjes essentiële voorwaarden zijn voor het bereiken van inclusieve en duurzame ontwikkeling. De rapporteur is met name verheugd dat de partijen overeenkomen dat zij afdwingbare wetgeving, rechtskaders en degelijke beleidsmaatregelen, programma's en mechanismen vaststellen en deze versterken om ervoor te zorgen dat meisjes en vrouwen op voet van gelijkheid met jongens en mannen toegang hebben tot, kansen voor en controle over alle aspecten van het leven en daar eveneens op gelijke voet en ten volle aan kunnen deelnemen. Voorts steunt de rapporteur de inzet voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. De actieve participatie van jongeren in de samenleving, onder meer bij de ontwikkeling, uitvoering en follow-up van beleid dat hen aangaat, moet sterk worden bevorderd. Wat voedselzekerheid betreft, dringt de rapporteur erop aan bijzondere aandacht te besteden aan de desbetreffende bepalingen in de overeenkomst, gezien de verslechtering van de mondiale voedselzekerheid als gevolg van de stijgende kosten van voedings- en landbouwproductiemiddelen, de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en extreme weersomstandigheden. De rapporteur wenst dat in de EU-programma's prioriteit wordt

gegeven aan de opbouw van veerkrachtige duurzame agrovoedingssystemen en aan kleinschalige boeren, aangezien zij in veel ACS-landen een cruciale rol spelen op het gebied van voedselzekerheid. Wat gezondheid betreft, benadrukt de rapporteur dat inspanningen moeten worden gericht op het ondersteunen van de ACS-landen bij de opbouw van duurzame gezondheidsstelsels en versterking van de veerkracht, hetgeen van cruciaal belang is om de partnerlanden te helpen toekomstige pandemieën het hoofd te bieden. De COVID-19-pandemie heeft aangetoond dat multilaterale samenwerking cruciaal is om mondiale uitdagingen op het gebied van gezondheid het hoofd te bieden; daarom is de rapporteur verheugd te zien dat de partijen zullen samenwerken om noodsituaties op het gebied van de volksgezondheid aan te pakken en de internationale samenwerking zullen versterken om de gevolgen van mondiale noodsituaties op het gebied van de volksgezondheid te beperken.

Wat inclusieve en duurzame economische groei en ontwikkeling betreft, is de rapporteur verheugd dat in de overeenkomst het belang wordt erkend om de economische betrekkingen tussen de partijen in hun wederzijds belang en tot wederzijds voordeel, overeenkomstig de SDG's, te versterken. In de overeenkomst wordt het belang van de ontwikkeling van de private sector voor economische transformatie en banencreatie erkend, waarbij de partijen zich ertoe verbinden om de dialoog tussen de overheid en de particuliere sector te bevorderen en bijzondere aandacht te besteden aan de groei en de verbetering van het concurrentievermogen van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. Voorts wordt in de overeenkomst bepaald dat de partijen beleid ondersteunen voor de ontwikkeling van ondernemerschap bij jongeren en vrouwen in de context van hun economische emancipatie en de bevordering van inclusieve ontwikkeling. De rapporteur staat volledig achter deze delen van de overeenkomst, aangezien samenwerking op deze gebieden van cruciaal belang zal zijn om de economische groei, het scheppen van werkgelegenheid en het concurrentievermogen in de ACS-landen te versterken, hetgeen een cruciaal element is voor het terugdringen van de armoede en het scheppen van welvaart.

Wat milieuduurzaamheid en klimaatverandering betreft, is de rapporteur verheugd dat de overeenkomst van Samoa, in tegenstelling tot de Overeenkomst van Cotonou, veel gedetailleerdere bepalingen ter zake bevat. Bepalingen inzake milieuduurzaamheid, oceanen, zeeën en mariene rijkdommen, alsmede klimaatverandering en natuurrampen, komen zowel in het basisdeel als in de drie regionale protocollen aan bod. De rapporteur steunt dit, evenals het feit dat de partijen zich ertoe verbinden de Overeenkomst van Parijs uit te voeren en de voortgang met betrekking tot hun nationaal vastgestelde bijdragen te volgen, rekening houdend met hun gemeenschappelijke maar gedifferentieerde verantwoordelijkheden en respectieve capaciteiten in het perspectief van de diverse nationale omstandigheden. De rapporteur is het ermee eens dat het inderdaad van vitaal belang is zich te concentreren op de daadwerkelijke uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en wezenlijke vooruitgang te boeken.

Wat migratie betreft, benadrukt de rapporteur dat de samenwerking tussen Europa en de ACS-landen moet worden versterkt, waarbij hij onderstreept dat de onderliggende oorzaken van illegale migratie en gedwongen verplaatsingen moeten worden aangepakt, zoals politieke instabiliteit, armoede, gebrek aan veiligheid, gebrek aan economische kansen, voedselveiligheid, geweld en de negatieve gevolgen van klimaatverandering. Tegelijkertijd onderstreept de rapporteur de noodzaak om legale migratiemogelijkheden te faciliteren, zoals vermeld in de overeenkomst.

Vormen van samenwerking

Wat de vormen van samenwerking en de uitvoering van de overeenkomst betreft, benadrukt de rapporteur het belang van het waarborgen van de doeltreffendheid en de resultaten van de ontwikkeling; hij is dan ook ingenomen met het feit dat in de overeenkomst wordt erkend dat de vormen van samenwerking gediversifieerd moeten zijn en een reeks beleidsmaatregelen en instrumenten moeten omvatten, van allerlei beschikbare bronnen en actoren.

Sinds 2021 komt de financiering voor ACS-landen uit de “NDICI – Europa in de wereld”-verordening. De rapporteur verzoekt de Commissie om de tussentijdse evaluatie aan te grijpen om de coherentie van de verordening met de strategische prioriteiten van de overeenkomst van Samoa te beoordelen. De uitvoering van de overeenkomst moet gepaard gaan met een passend financieringsniveau, zodat de EU haar verbintenissen kan nakomen. Ook moet worden gezorgd voor een sterke koppeling tussen de overeenkomst en het Global Gateway-initiatief, dat na de afronding van de onderhandelingen is gelanceerd.

Multilateralisme en parlementaire diplomatie

Naast de bovengenoemde samenwerkingsgebieden is de rapporteur ingenomen met de bepalingen inzake mondiale allianties en internationale samenwerking, waarbij beide partijen benadrukken dat zij zich inzetten voor de op regels gebaseerde wereldorde en voor de bevordering van de internationale dialoog en het zoeken naar multilaterale oplossingen om wereldwijde actie vooruit te helpen. De overeenkomst van Samoa kan en moet bijdragen tot het smeden van wereldwijde allianties op alle gebieden die onder de overeenkomst vallen. De rapporteur wijst ook op het belang van parlementaire diplomatie voor de versterking van de politieke dialoog tussen de EU en de OACPS. De rapporteur is van mening dat het van het grootste belang is democratische verantwoordingsplicht op alle niveaus van de overeenkomst te waarborgen. In de loop der jaren heeft de Paritaire Parlementaire Vergadering OACPS-EU een kader gecreëerd voor parlementair debat op grote schaal, waardoor een consistente parlementaire dialoog tussen EP-leden en parlementsleden van de ACS-landen mogelijk is geworden. De Paritaire Parlementaire Vergadering is altijd een voorvechter van multilateralisme geweest en zij zal naar verwachting jarenlange ervaring meebrengen ten aanzien van de overeenkomst van Samoa.